

Ўзбекистон Республикаси номидан
ҲАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРИ

2022 йил 25 октябр

Ғиждувон тумани

4-2003-2201/1208-сонли иш

Ғиждувон туманлараро иқтисодий судининг судьяси Б.Т.Кенжаев раислигида, судья ёрдамчиси А.Шарифовнинг котиблигида, аризачи вакили С.Бозоров (**ишончнома билан**) иштирокида аризачи ХХХнинг қарздор «ХХХ» МЧЖни соддалаштирилган тартиб асосида тўловга қобилиятсиз (банкрот) деб топиш ҳақидаги аризасини даъво аризасини очиқ сайёр суд мажлисида ХХХ биносида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

АНИҚЛАДИ:

Аризачи ХХХ Ғиждувон туманлараро иқтисодий судига ариза билан мурожаат қилиб, қарздор «ХХХ» МЧЖни соддалаштирилган тартиб асосида тўловга қобилиятсиз (банкрот) деб топишликни сўраган.

Суднинг 2022 йил 06 октябрдаги ажрими билан қарздорга нисбатан тўловга қобилиятсиз тўғрисида иш қўзғатилган.

«ХХХ» МЧЖга 2021 йил 18 мартда Ғиждувон тумани “Давлат хизматлари маркази” томонидан №103-сонли реестр тартиб рақами билан гувоҳнома берилган. Жамиятнинг низоми бўйича асосий фаолияти саноат фаолиятини амалга оширишдан иборат бўлган.

Жамиятнинг юридик манзили Ғиждувон тумани, Ибн Сино кўчаси, 123-уйда жойлашган. Жамият раҳбари Бобомуродов Анвар Дилмурод ўғли бўлган.

Қарздор «ХХХ» МЧЖ ҳисобидан Ғиждувон туман ДСИ фойдасига 256.061.066,64 сўм солиқ қарзи ундириш тўғрисидаги ижро ҳужжатлари қўзғатилиб, ижро ҳужжатлари ижро қилиш учун мажбурий ижро бюросига жўнатилган. Қарздор «ХХХ» МЧЖ давлат ижрочисининг белгиланган ихтиёрий муддат ичида ижро ҳужжатида кўрсатилган қонуний талабларни бажармаганлиги сабабли корхонанинг иш ҳақидан ташқари ҳисоб рақамларига инкасса топшириқномасига асосан банд солинган.

Қарздорнинг мулкий аҳволини текшириш мақсадида тегишлича ваколатли органларга сўров хатлари юборилган.

Мажбурий ижро бюросининг Ғиждувон туман бўлими томонидан иқтисодий суднинг ижро варақаларини ижро этиш ва солиқ қарзини ундириш мақсадида 2021-2022 йиллар давомида 5 та 256.061.066,64 сўмлик ижро варақалари мажбурий ижро қилиш чоралари кўрилган. Барча чоралар кўрилган бўлишига қарамасдан пул маблағи келиб тушмаган.

Ҳозирги кунда қарздор «ХХХ» МЧЖ корхонаси фаолият юритмаётганлиги, ҳисоб рақамларида айланма пул маблағлари бўйича ўзгариш йўқлиги аниқланган. Ижро ҳужжатлари асосида ижро ишлари юзасидан ижро ҳаракатлари давом эттириляётганлигига қарамасдан кредиторлик қарздорлигини қоплаш бўйича бирон бир чора кўрилмаганлиги боис тўловга қобилиятсиз деб топиш (банкрот деб) топиш ҳақида даъво аризаси билан мурожаат қилинган.

Суд мажлисида аризачи вакили иштирок этиб, аризани талабларини қувватлаб, судга даъво аризаси билан мурожаат қилган пайтда жамиятни тўловга қобилиятсиз (банкрот) деб топиш бўйича барча аломатлар мавжудлигини бўлганлигини, суд мажлиси қунига келиб жамиятнинг бюджет ва бюджетдан ташқари давлат мақсадли жамғармалар олдидаги солиқ қарзи қисман тўланганлигини, ҳозирги кунда кредиторлик қарздорлиги мавжудлигини,

суддан қарздор «ХХХ» МЧЖни соддалаштирилган тартиб асосида тўловга қобилиятсиз (банкрот) деб топиш тўғрисидаги аризани қаноатлантиришни сўради.

Жавобгар вакили суд мажлиси бўлиши тўғрисида тегишли тартибда огоҳлантирилганлигига қарамасдан суд мажлисида ўзининг ишончли вакили иштирокини таъминламади. Даъвогар томонидан берилган даъво аризаси бўйича бирон бир фикрнома тақдим қилмади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий Процессуал Кодекси 128-моддасига кўра суд иқтисодий суд ишларини юритиш иштирокчиси ўзига юборилган ажримнинг кўчирма нусхасини олганлиги ёки ушбу Кодексида назарда тутилган бошқа усулда хабардор қилинганлиги тўғрисида суд мажлиси бошлангунига қадар маълумотларга эга бўлса, ушбу иштирокчи тегишли тарзда хабардор қилинган деб ҳисобланиши белгиланган.

Суд иш хужжатларини ўрганиб чиқиб ва муҳокама қилиб, даъвогар вакили фикрини тинглаб, даъвогарнинг ариза талабларини қаноатлантириш тўғрисидаги хулосасини эшитиб, куйидаги асосларга кўра аризани қаноатлантиришни лозим деб топди.

Ўзбекистон Республикаси «Тўловга қобилиятсизлик тўғрисида»ги Қонунига кўра, ўз фаолиятини тугатган қарздор якка тартибдаги тадбиркор ёки тугатилаётган юридик шахснинг раҳбари ҳозир бўлмаган ва уларнинг турган жойини (яшаш жойини) аниқлашнинг имкони бўлмаган тақдирда, ҳозир бўлмаган қарздорни банкрот деб топиш тўғрисидаги ариза, кредиторлик қарзи миқдоридан қатъий назар, кредитор, Тўловга қобилиятсизлик тўғрисидаги ишлар бўйича давлат органи, давлат солиқ хизмати органи ёки бошқа ваколатли орган, шунингдек прокурор томонидан берилиши мумкин.

Иш хужжатларидан маълум бўлишича, «ХХХ» МЧЖга 2021 йил 9 августда Ғиждувон тумани “Давлат хизматлари маркази” томонидан №103-сонли реестр тартиб рақами билан гувоҳнома берилган. Жамиятнинг низоми бўйича асосий фаолияти саноат фаолиятини амалга оширишдан иборат бўлган.

Жамиятнинг юридик манзили Ғиждувон тумани, Ибн Сино кўчаси, 123-уй жойлашган. Жамият раҳбари Бобомуродов Анвар Дилмурод ўғли бўлган.

Қарздор «ХХХ» МЧЖ ҳисобидан Ғиждувон туман ДСИ фойдасига 256.061.066,64 сўм солиқ қарзи ундириш тўғрисидаги ижро хужжатлари кўзғатилиб, ижро хужжатлари ижро қилишлик учун мажбурий ижро бюросига жўнатилган. Қарздор «ХХХ» МЧЖ давлат ижрочисининг белгиланган ихтиёрий муддат ичида ижро хужжатида кўрсатилган қонуний талабларни бажармаганлиги сабабли корхонанинг иш ҳақидан ташқари ҳисоб рақамларига инкасса топшириқномасига асосан банд солинган.

Қарздорнинг мулкий аҳволини текшириш мақсадида тегишлича ваколатли органларга сўров хатлари юборилган.

Мажбурий ижро бюросининг Ғиждувон туман бўлими томонидан иқтисодий суднинг ижро варақаларини ижро этиш ва солиқ қарзини ундириш мақсадида 2021-2022 йиллар давомида 5 та 256.061.066,64 сўмлик ижро варақалари мажбурий ижро қилиш чоралари кўрилган. Барча чоралар кўрилган бўлишига қарамасдан пул маблағи келиб тушмаган.

Хўжаликнинг иқтисодий ночор ва зарар кўриб ишлашининг сабаблари муваққат бошқарувчи томонидан таҳлил қилинганда, жамият тўлов қобилиятини йўқотганлиги ва қарзларни ундириш имкони мавжуд эмаслиги аниқланган.

Ўзбекистон Республикаси «Тўловга қобилиятсизлик тўғрисида»ги Қонуни 5-моддасига асосан **тўловга қобилиятсизлик аломатлари** вақтинча тўловга қобилиятсизлик — агар тегишли мажбуриятлар юзага келган санадан эътиборан уч ой ичида қарздор томонидан бажарилмаган бўлса, шаҳарни ташкил этувчи корхона ҳамда унга тенглаштирилган корхоналар томонидан эса олти ой ичида бажарилмаса, судга мурожаат этиш санасида қарздорнинг пул мажбуриятлари бўйича кредиторлар талабларини қаноатлантиришга ва (ёки) солиқлар ҳамда йиғимлар бўйича ўз мажбуриятларини бажаришга қодир эмаслиги;

доимий тўловга қобилиятсизлик — агар судга ариза бериш санасидаги ва ариза берилган йилнинг бошидаги ҳисобот даврида, агарда ариза йилнинг биринчи чорагида берилган бўлса, ўтган йилнинг бошидаги ҳисобот даврида қарздорнинг мажбуриятлари унинг активлари қийматидан ошиб кетган бўлса.

Ушбу моддада назарда тутилган қоидалар тўловга қобилиятсизлик тўғрисидаги ишлар соддалаштирилган тартибда кўриб чиқиладиганда, жисмоний шахслар, шунингдек яққа тартибдаги тадбиркорнинг тўловга қобилиятсизлиги тўғрисидаги ишлар кўриб чиқиладиганда қўлланилмайди.

Қонуннинг 37-моддасига кўра тўловга қобилиятсизлик тўғрисида иш кўзғатиш асослари тўловга қобилиятсизлик тўғрисидаги иш ушбу Қонуннинг 5-моддаси биринчи қисмида назарда тутилган аломатлар мавжуд бўлганда суд томонидан кўзгатилиши мумкин, бундан ушбу Қонунда назарда тутилган ҳоллар мустасно.

Тўловга қобилиятсизлик тўғрисида ишни юритиш кредиторларнинг, қарздорнинг ва ушбу Қонун билан ваколат берилган шахсларнинг аризаси асосида жорий этилади.

Тўловга қобилиятсизлик тўғрисида иш кўзғатиш ва тўловга қобилиятсизликни тиклаш тартиб-таомилларидан бирини қўллаш ҳақида судга ариза билан мурожаат қилишга қарздорнинг вақтинча тўловга қобилиятсизлиги асос бўлади.

Қарздорга нисбатан тўловга қобилиятсизлик тўғрисида иш кўзғатиш ҳамда уни банкрот деб топиш, шунингдек тугатишга доир иш юритишни бошлаш ҳақидаги ариза билан судга мурожаат этиш учун қарздорнинг доимий тўловга қобилиятсизлиги асос бўлади.

Кредиторнинг қарздорга нисбатан тўловга қобилиятсизлик тўғрисида иш кўзғатиш ҳамда уни банкрот деб топиш, шунингдек тугатишга доир иш юритишни бошлаш ҳақида ариза билан судга мурожаат этиши учун кредитор талабларининг асослилигини тасдиқловчи далиллар, шу жумладан суднинг қонуний кучга кирган қарори, мазкур талаблар қарздор томонидан тан олинганлигини тасдиқловчи далиллар, нотариуснинг ижро хати асос бўлади.

Давлат солиқ хизмати органи томонидан қарздорга нисбатан тўловга қобилиятсизлик тўғрисида иш кўзғатиш ҳақида ариза бериш учун солиқлар ҳамда йиғимлар бўйича қарзни ундириш юзасидан кўрилган чора-тадбирлар асос бўлади.

Ўзбекистон Республикаси “Тўловга қобилиятсизлик тўғрисида”ги Қонунида қарздорни банкротликнинг соддалаштирилган тартиби бўйича банкрот деб топиш (тугатиладиган ёки ҳозир бўлмаган қарздор) ҳақидаги аризани қабул қилишда ҳисоб рақамига қўйилган ва қарздорнинг пул маблағлари йўқлиги учун банк бажармаганлиги, инкасса топшириқномаларини аризага илова қилиниши, давлат солиқ хизмат органи ёки бошқа ваколатли орган томонидан қарзни олишга доир чоралар кўрилганлигини далили бўлиши лозимлиги белгиланган.

Қарздор «XXX» МЧЖнинг кредиторлик қарздорлиги тўланмаганлиги XXX томонидан берилган маълумотнома билан ўз тасдиғини топди.

Шунга кўра, суд қарздор «XXX» МЧЖни соддалаштирилган тартибда банкрот деб топиш тўғрисидаги аризасини қаноатлантиришни лозим деб ҳисоблайди.

Қарздор «XXX» МЧЖнинг тугатиш бошқарувчиси этиб, Ўзбекистон Республикаси Давлат Активларини бошқариш Агентлиги Бухоро вилоят ҳудудий бошқармаси суд бошқарувчиси аттестатига эга бўлган бошқарувчиси Касимов Илҳомжон Алимовични тайинлаш тўғрисида судга мурожаат қилинган.

Юқоридагиларга асосланиб, Ўзбекистон Республикаси «Тўловга қобилиятсизлик тўғрисида»ги Қонуни 5,6,7,37,45 ва 52-моддалари ва Ўзбекистон Республикаси ИПКнинг 176-179, 196-моддаларини қўллаб, суд

Қ А Р О Р Қ И Л Д И:

Аризачи XXXнинг қарздор «XXX» МЧЖни соддалаштирилган тартибда тўловга қобилиятсиз (банкрот) деб топиш ҳақидаги аризаси қаноатлантирилсин.

Қарздор «XXX» МЧЖ соддалаштирилган тартиб асосида тўловга қобилиятсиз (банкрот) деб топилсин ва унга нисбатан тугатишга доир иш юритилсин.

Ўзбекистон Республикаси Давлат Активларини бошқариш Агентлиги Бухоро вилоят ҳудудий бошқармаси суд бошқарувчиси аттестатига эга бўлган Касимов Илҳомжон Алимович суд бошқарувчиси этиб тайинлансин ҳамда тугатиш бошқарувчиси зиммасига:

- Ўзбекистон Республикаси «Тўловга қобилиятсизлик тўғрисида»ги Қонунида кўрсатилган қоидага риоя қилган ҳолда маълумотларни расмий нашрда эълон қилиш;

-Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2013 йил 14 августдаги 224-сонли Қарорига мувофиқ бир ой муддатда қарздор фаолияти бўйича сохта тўловга қобилиятсизлик (банкротлик), тўловга қобилиятсизликни (банкротликни) яшириш ва қасдан банкротликка олиб келиш аломатларини аниқлаш бўйича хулоса тақдим этиш;

- тугатишга доир иш юритишни қонунда белгиланган тартибда олиб бориш ва **2022 йилнинг 24 ноябрга** қадар судга унинг натижалари ҳақида ҳисобот тақдим қилиш юклатилсин.

Тугатиш бошқарувчисига тугатишга доир иш юритиш таомилини яқунлаш Қонуннинг 144-моддасида назарда тутилган умумий талабларга риоя қилган ҳолда амалга оширилиши лозимлиги, шунингдек тугатишга доир иш юритиш вақтида қарздорнинг ноқонуний бегоналаштирилган мол-мулкни аниқлаш билан мурожаат қилиш ҳуқуқи мавжудлиги тушунтирилсин.

Қарздор «XXX» МЧЖ ҳисобидан аризачи XXX фойдасига олдиндан тўлаб чиқилган 900.000 сўм миқдорида давлат божи ва 24.000 сўм миқдордаги почта харажатлари ундирилсин.

Ҳал қилув қарори қонуний кучга киргач, ижро варақаси берилсин.

Ҳал қилув қароридан норози томон бир ойлик муддат ичида мазкур суд орқали Бухоро вилоят судига апелляция тартибида шикоят беришга ва (ёки) прокурор протест келтиришга ҳақли.

Раислик этувчи:

Б.Кенжаев

